

OPLEIDINGSWIJZER

Opleiding	ICT support and systems (ICT system engineer)
Cohort	2026-2027
Kwalificatiedossier	27016
Niveau	4
Leerweg	BBL
Duur opleiding	36 maanden

Inhoudsopgave

1 Toelichting	4
2 Welkom	5
3 Onderwijs	6
3.1 Opleidingsduur	6
3.2 Opbouw van de opleiding	6
3.2.1 Beroepsgerichte vakken	6
3.2.2 Generieke vakken	6
3.2.3 Moderne vreemde talen	7
3.2.4 Keuzedelen	7
4 Waar en op welke manier ga je leren?	8
4.1 Programma	8
4.1.1 Begeleiding	10
4.1.2 Aangepast onderwijs	11
4.1.3 Voortgangsregeling	11
4.1.4 Voortgangscriteria	11
5 Stage/Beroepspraktijkvorming (BPV)	12
5.1 Erkend leerbedrijf	12
5.2 Eisen om een voldoende te halen	12
6 Alle diplomavereisten op een rij	13
6.1 Wettelijke beroepsvereisten en branchevereisten	13
6.2 Cum Laude afstuderen	13
7 Meer informatie over examens	14
7.1 Aangepaste examinering	14
7.2 Vrijstellingen	14
7.3 Examenplan en diplomavereisten	14
7.3.1 Kerntaken	14
7.3.2 Keuzedelen	14
7.3.3 Nederlands, Engels en rekenen	15
7.3.4 Loopbaan en burgerschap	15

7.3.5 Beroepspraktijkvorming	15
7.3.6 Beroepsvereisten	15
7.4 Aanvullende toelichting	16
7.5 Legitimatieplicht	16
7.6 Fraude en onregelmatigheden	16
7.7 Uitslagregels	16
7.8 Examengelegenheden en herkansingen	16
7.9 Inzagerecht	16
7.10 Extraneus	17
7.11 Examencommissie	17
Vaststellingen	18

1 Toelichting

Deze opleidingswijzer bevat de formele onderwijs- en examenafspraken van de opleiding en vervult daarmee de functie van een Onderwijs- en Examenregeling zoals bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB).

2 Welkom

Welkom bij Techniek College Rotterdam. We zijn blij dat je voor onze opleiding hebt gekozen en hopen dat je het goed naar je zin zult hebben bij ons op school. In deze opleidingswijzer vind je informatie over het onderwijsprogramma, de examens en andere afspraken die nodig zijn om je diploma te halen. Heb je vragen over deze opleidingswijzer, neem dan contact op met je studieloopbaanbegeleider.

Deze opleidingswijzer is zowel in een webversie als in een pdf beschikbaar.

In deze opleidingswijzer vind je geen praktische informatie.

- Wil je meer weten over jouw locatie (bijvoorbeeld het huren van een kluisje of hoe je je ziek meldt)? Bekijk dan de locatiegids van jouw [locatie](#).
- Wil je meer algemene informatie over studeren bij Techniek College Rotterdam? Lees dan de informatie op het [studentenportaal](#).
- Wil je meer weten over jouw rechten en plichten? Lees dan het [studentenstatuut](#).

3 Onderwijs

Tijdens je opleiding volg je zowel theorielessen als praktijklessen. In de BOL-opleiding ligt de nadruk op praktijklessen op school. Daarnaast volg je keuzedelen en doe je aan beroepspraktijkvorming (BPV):

- bij de BOL-opleiding loop je stage;
- bij de BBL-opleiding werk je bij een leerbedrijf.

De inhoud van de opleiding is vastgelegd in het kwalificatiedossier. Hierin staat precies beschreven welke kennis en vaardigheden je moet beheersen om je diploma te behalen.

Je leert alles wat nodig is voor het uitoefenen van je beroep. Daarnaast krijg je algemene vakken zoals Nederlands, rekenen en loopbaan en burgerschap.

Volg je een niveau 4-opleiding, dan krijg je ook Engels.

3.1 Opleidingsduur

De opleidingsduur is afhankelijk van het opleidingsniveau en kan per student verschillen. Dit is onder andere afhankelijk van de gekozen leerweg (BOL of BBL), het leertraject en eventuele vrijstellingen of maatwerkafspraken.

De standaard opleidingsduur per niveau is als volgt:

- Een mbo-opleiding op niveau 2 heeft een opleidingsduur van 2 jaar.
- Een mbo-opleiding op niveau 3 duurt 3 jaar.
- Een mbo-opleiding op niveau 4 heeft een opleidingsduur van 3 of 4 jaar.

3.2 Opbouw van de opleiding

Om je diploma te behalen, moet je beschikken over verschillende kennis en vaardigheden. De opleiding is opgebouwd uit meerdere onderdelen: beroepsgerichte vakken, generieke vakken, wettelijke vereisten, keuzedelen en stage (hierna: beroepspraktijkvorming, afgekort als BPV). Elk onderdeel wordt hieronder toegelicht.

3.2.1 Beroepsgerichte vakken

Voor elke mbo-opleiding is er een landelijk vastgesteld kwalificatiedossier. In dit document staat beschreven wat je tijdens de opleiding moet leren en kunnen om je diploma te behalen.

In het kwalificatiedossier zijn kerntaken, werkprocessen en competenties opgenomen.

- Kerntaken zijn de belangrijkste werkzaamheden die bij een beroep horen en die je zelfstandig moet kunnen uitvoeren.
- Een kerntaak bestaat uit meerdere werkprocessen. Dit zijn de verschillende handelingen die nodig zijn om een kerntaak goed uit te voeren.
- Om een werkproces goed uit te voeren, heb je competenties nodig. Een competentie is een combinatie van kennis, vaardigheden en beroepshouding.

Elke opleiding bestaat uit een basisdeel. Sommige opleidingen hebben daarnaast één of meer profieldelen. Het profieldeel geeft een specifieke invulling aan de opleiding en sluit aan bij een bepaald beroep of werkveld.

3.2.2 Generieke vakken

Om je beroep goed te kunnen uitoefenen, zijn Nederlands en rekenen ook belangrijk. Tijdens de opleiding krijg je hier les in. Daarnaast krijg je loopbaanontwikkeling en burgerschap. Op niveau 4 krijg je ook Engels.

Voor het mbo gelden algemene eisen voor Nederlands, Engels en rekenen. Rekenen bestaat uit verschillende vaardigheden die in één examen worden geëxamineerd. Bij elk opleidingsniveau hoort een apart rekenniveau: mbo-rekenniveau 2, 3 en 4.

Nederlands en Engels bestaan uit de volgende onderdelen:

- lezen en luisteren (centraal examen);
- schrijven, spreken en gesprekken voeren (instellingsexamen).

Voor niveau 2 en 3 wordt Nederlands geëxamineerd op niveau 2F.

Voor niveau 4 wordt Nederlands geëxamineerd op niveau 3F en Engels op niveau B1/A2.

Bij het vak burgerschap leer je wat het betekent om als burger onderdeel uit te maken van de maatschappij.

Bij loopbaanoriëntatie leer je wat je kwaliteiten zijn en hoe je deze kunt inzetten tijdens je loopbaan.

Voor loopbaan en burgerschap doe je geen examen. Er geldt wel een inspanningsverplichting. Dit betekent dat je toetsen en/of opdrachten moet uitvoeren. Wanneer je hier niet aan voldoet, kun je geen diploma behalen.

3.2.3 Moderne vreemde talen

Op niveau 4 doe je ook examen voor Engels, zoals hierboven beschreven.

3.2.4 Keuzedelen

Tijdens je opleiding volg je ook een of meer keuzedelen. Dat zijn onderdelen waarmee je je kunt verbreden, verdiepen of verbeteren. Hierdoor krijg je extra kennis die je kunt gebruiken in je beroep of in de maatschappij. Het is een verplicht onderdeel binnen de opleiding. Elk keuzedeel heeft een aantal studiebelastingen (SBU's). In het examenplan vind je de keuzedelen voor jouw opleiding. Sommige keuzedelen vinden (deels) in de beroepspraktijk plaats. In dat geval wordt dat vermeld op de praktijkovereenkomst. Als je een ander keuzedeel wil volgen dan bij je opleiding wordt aangeboden, kan je hier een verzoek voor indienen bij je studieloopbaanbegeleider. De examencommissie moet dan onderzoeken of het door jou gewenste keuzedeel geen overlap heeft met jouw opleiding. Ook moet bekeken worden of het volgen van het keuzedeel in te passen is in jouw lesrooster.

4 Waar en op welke manier ga je leren?

Tijdens je opleiding leer je het vak op verschillende manieren. Om de juiste kennis en vaardigheden op te doen en een passende beroepshouding te ontwikkelen, organiseert de opleiding verschillende leeractiviteiten. Samen zorgen deze leeractiviteiten ervoor dat je de kerntaken en werkprocessen gaat beheersen.

Techniek College Rotterdam kent de volgende leeractiviteiten:

- op school krijg je praktijk- en theorielessen, instructies en zelfstandige werktijd;
- in het werkveld loop je stage en voer je opdrachten uit;
- thuis werk je aan huiswerk en bereid je je stagedag voor.

4.1 Programma

Hieronder lees je wat je leert tijdens de opleiding BBL ICT System Engineer (CREBO 27016)

De opleiding ICT System Engineer is in de BBL-variant een driejarige mbo-opleiding waarbij studenten werken en leren combineren. De student is in dienst bij een erkend leerbedrijf en leert het vak grotendeels in de praktijk. De school ondersteunt dit met theorie, begeleiding en verdieping.

In deze opleiding leren studenten hoe zij computersystemen, netwerken en servers kunnen installeren, beheren en beveiligen. De nadruk ligt sterk op leren in de beroepspraktijk: studenten passen hun kennis direct toe op de werkvloer.

De opbouw van de opleiding groeit mee met de ontwikkeling van de student. Vanaf het eerste jaar doet de student werkervaring op bij een leerbedrijf. De theorie die op school wordt behandeld sluit aan bij de praktijksituaties op het werk. Gedurende de opleiding neemt de zelfstandigheid en complexiteit van het werk toe.

Tijdens de opleiding is er een afwisseling tussen werken bij het leerbedrijf en lesdagen op school. Studenten volgen meestal 1 dag per week onderwijs en werken de overige dagen in de praktijk. Daarnaast werken zij aan opdrachten, projecten en keuzedelen. Examens worden zoveel mogelijk uitgevoerd in de beroepspraktijk.

In dit document wordt de inhoud en opbouw van de opleiding verder uitgewerkt. Hierbij wordt duidelijk hoe het programma is opgebouwd, hoe een gemiddelde week eruitziet en hoe de student zich ontwikkelt gedurende de drie jaar.

Vakken en lesonderdelen

Tijdens de opleiding ICT System Engineer (crebo 27016) werkt de student aan zowel technische kennis als vaardigheden, die direct worden toegepast in de praktijk. De belangrijkste onderdelen hierbij zijn:

- Netwerken (configuratie, beheer, security)
- Servers & Cloud (Windows/Linux, virtualisatie, cloudoplossingen)
- Hardware (opbouw, onderhoud en storingen)
- Security (basis cybersecurity en veilig werken)
- Scripting (bijv. PowerShell of Python)
- Praktijkopdrachten op de werkplek
- Keuzedelen (Verdieping / Verbreding / Specialisatie) (in leerjaar 1, 2 en 3)

AVO-vakken (algemene vakken)

Naast de ICT-vakken krijg je ook les in:

- Nederlands - lezen, luisteren, spreken, gesprekken voeren en schrijven.
- Engels - lezen, luisteren, spreken, gesprekken voeren en schrijven.
- Rekenen - basis rekenen voor je werk.
- Burgerschap - wat het betekent om deel uit te maken van de maatschappij.

Keuzedelen

Je kiest gedurende de opleiding drie keuzedelen. Daarmee verdiep of verbreed je jezelf. Mogelijke keuzedelen zijn:

- Klantcontact en verkoop (240 SBU)
- Oriëntatie op ondernemerschap
- Voorbereiding hbo
- Verdieping software
- Programmeren van microcontrollers
- Cloud engineering

Je SLB'er vertelt je uit welke keuzedelen jij kunt kiezen.

Studieloopbaanbegeleiding (SLB)

- Elke week heb je SLB. Je bespreekt hoe het gaat op school en wat je wilt bereiken. Je SLB'er helpt je bij het plannen van je studie en je toekomst.

Hoe ziet een gemiddelde week eruit?

Hieronder zie je een voorbeeld van hoe een gemiddelde week eruit kan zien. Tijdens de opleiding combineer je werken bij een erkend leerbedrijf met lessen op school. Hierdoor ontwikkel je jezelf zowel in de praktijk als tijdens de lessen.

Dag	
Maandag	Een volledige werkdag op je werkplek
Dinsdag	Je bent op school. Je bespreekt je werkzaamheden in het leerbedrijf. Leer je nieuwe ICT vaardigheden. Krijg je theorielessen, instructie en werk je aan opdrachten die aansluiten op je werk en volg je de vakken Nederlands, Engels, Rekenen en Burgerschap.
Woensdag	Een volledige werkdag op je werkplek
Donderdag	Een volledige werkdag op je werkplek
Vrijdag	Een volledige werkdag op je werkplek

Projecten en bijzondere activiteiten

- Praktijkopdrachten vanuit het leerbedrijf
- Koppeling van schoolopdrachten aan werksituaties
- Gastlessen van professionals

- Mogelijkheid tot extra begeleiding of herkansingen

BPV (beroepspraktijkvorming)

De BPV is in de BBL-variant geïntegreerd in het dienstverband van de student.

- De student werkt gedurende de hele opleiding bij een erkend leerbedrijf
- De praktijken worden opgebouwd tijdens het werk
- Begeleiding vindt plaats door:
 - Praktijkbegeleider (bedrijf)
 - Stage- en de studieloopbaanbegeleider (school)

Totale onderwijsprogrammering (leerlijn / TOP-model)

De opleiding is opgebouwd als een oplopende leerlijn. De student groeit stap voor stap van beginner naar beginnend beroepsbeoefenaar. In totaal gaat het om een 3 jarige opleiding van 12 onderwijs perioden, beroepspraktijkvorming (BPV), opbouwend in kennis en vaardigheden en afwisselend en theorie en praktijk.

	Focus	Ontwikkeling
Leerjaar 1	Basisvaardigheden	Kennismaken met het werkveld, Basisvaardigheden ontwikkelen (hardware, netwerken, besturingssystemen), Werken onder begeleiding op de werkplek en start met keuzedelen.
Leerjaar 2	Verdieping	Werken met complexere systemen, je krijgt meer verantwoordelijkheid in het werk. Zelfstandig uitvoeren van opdrachten en verdere ontwikkeling van technische kennis.
Leerjaar 3	Specialisatie + afronding	Werken in realistische en complexe praktijksituaties. Uitvoeren van grotere opdrachten en examens in de praktijk. Verdere specialisatie via keuzedelen en voorbereiding op doorstroom of arbeidsmarkt.

Ontwikkeling student:

Tijdens de opleiding groeit je zelfstandigheid stap voor stap. In het begin leer je vooral hoe het vak werkt en krijg je veel begeleiding. Naarmate de opleiding vordert, ga je steeds zelfstandiger werken en krijg je meer verantwoordelijkheid. Zo ontwikkel je jezelf tot een beginnend System Engineer. De opbouw van de BBL-opleiding zorgt ervoor dat de student zich ontwikkelt tot een startbekwame ICT System Engineer door een sterke combinatie van werken en leren in de praktijk.

4.1.1 Begeleiding

De studieloopbaanbegeleider volgt je tijdens je studieloopbaan. Hij of zij praat met je over je studievoortgang, je toekomst en over alle onderwerpen die met jouw studie te maken hebben.

Ook je ouders of verzorgers kunnen voor informatie over je studievoortgang bij de studieloopbaanbegeleider terecht. Als je meerderjarig bent (18 jaar of ouder), moet je hiervoor eerst toestemming geven.

4.1.2 Aangepast onderwijs

Binnen de opleiding is het mogelijk om ondersteuning, aanpassingen of hulpmiddelen aan te vragen voor het onderwijs en de examinering wanneer dit helpt om goed te kunnen leren en presteren.

Heb je behoefte aan extra ondersteuning? Bespreek dit dan met je studieloopbaanbegeleider. Samen kijken jullie wat je nodig hebt. Je studieloopbaanbegeleider kan je vervolgens in contact brengen met een medewerker van het begeleidingsteam. Deze medewerker onderzoekt samen met jou welke passende ondersteuning mogelijk is binnen de opleiding.

4.1.3 Voortgangsregeling

De resultaten van toetsen, opdrachten en projecten laten zien in hoeverre je de leerstof begrijpt en beheerst. Deze resultaten geven inzicht in je ontwikkeling en kunnen aangeven of je extra ondersteuning nodig hebt of juist meer uitdaging aankunt.

Op basis van je resultaten en ontwikkeling wordt bepaald of je kunt doorstromen naar een volgende fase van de opleiding. Uiteindelijk wordt met deze resultaten ook vastgesteld of je klaar bent voor de examens. Meer informatie hierover vind je in het hoofdstuk over examens.

Je bespreekt je studievoortgang met je studieloopbaanbegeleider. Tijdens het studiejaar voer je minimaal twee voortgangsgesprekken. In deze gesprekken kijken jullie samen naar:

- je behaalde resultaten;
- je ontwikkeling van kennis en vaardigheden;
- je studiehouding (zoals inzet, aanwezigheid, voorbereiding en het tijdig uitvoeren van opdrachten);
- je beroepshouding tijdens de beroepspraktijkvorming (BPV) en andere beroepsgerichte leeractiviteiten (zoals samenwerken, communiceren, verantwoordelijk handelen, veilig werken en professioneel gedrag).

De afspraken en conclusies uit deze gesprekken worden digitaal vastgelegd in het studentenvolgsysteem Eduarte. Je ontvangt hiervoor je inloggegevens bij de start van de opleiding.

4.1.4 Voortgangscriteria

Om te bepalen of je kunt doorstromen naar een volgende fase van de opleiding, hanteert de opleiding de volgende voortgangscriteria:

- je hebt de vereiste toetsen, opdrachten en projecten voldoende afgerond;
- je laat een passende studie- en beroepshouding zien;
- je voldoet aan de aanwezigheids- en inspanningsverplichting;
- eventuele afspraken over ondersteuning of maatwerk worden nagekomen.

Ben je jonger dan 18 jaar, dan informeren wij ook je ouders of wettelijk vertegenwoordigers over je studievoortgang.

5 Stage/Beroepspraktijkvorming (BPV)

Een belangrijk onderdeel van je mbo-opleiding is de beroepspraktijkvorming (BPV). Dit is het leren in de praktijk. Afhankelijk van de leerweg loop je stage (BOL) of werk je bij een leerbedrijf (BBL). In beide gevallen vindt de BPV plaats bij een erkend leerbedrijf.

Tijdens de BPV pas je de kennis en vaardigheden uit de opleiding toe in echte werksituaties. Je werkt aan de kerntaken en werkprocessen uit het kwalificatiedossier en ontwikkelt zowel je beroepsvaardigheden als je beroepshouding.

Tijdens de BPV word je begeleid door een praktijkopleider binnen het leerbedrijf en door een begeleider vanuit school. Samen zorgen zij ervoor dat je voldoende ondersteuning krijgt en dat je je kunt ontwikkelen tot een beginnend beroepsbeoefenaar.

Je hebt een geschikte BPV-plaats nodig. In de meeste gevallen zoek je deze zelf. Bij sommige opleidingen wordt de BPV-plaats door de opleiding geregeld.

5.1 Erkend leerbedrijf

Bij het kiezen van een BPV-plaats is het belangrijk dat het leerbedrijf een erkend leerbedrijf is. Alle erkende leerbedrijven zijn te vinden op www.stagemarkt.nl. Een leerbedrijf is erkend wanneer SBB een erkenning heeft afgegeven voor de opleiding die je volgt.

5.2 Eisen om een voldoende te halen

Om de BPV met een voldoende af te sluiten, moet aan onderstaande voorwaarden zijn voldaan. Als je twijfelt, bespreek dit met je praktijkopleider of je studieloopbaanbegeleider.

- Er is digitaal een Praktijkovereenkomst (POK) ondertekend door jou en het leerbedrijf. De POK is na ondertekening opgenomen in je Eduarte-dossier.
- De BPV-uren zijn geregistreerd in Eduarte.
- De geregistreerde BPV-uren zijn goedgekeurd door de praktijkopleider.
- Het aantal geregistreerde en goedgekeurde BPV-uren komt overeen met de afspraken in de POK.
- De praktijkopdrachten zijn uitgevoerd en door de praktijkopleider met minimaal een voldoende beoordeeld.
- De bewijsstukken van de BPV zijn opgenomen in Eduarte en een eindverklaring waaruit blijkt dat de BPV met een voldoende is beoordeeld, is opgenomen in het examendossier.

6 Alle diplomavereisten op een rij

In dit hoofdstuk lees je aan welke voorwaarden je moet voldoen om het diploma van deze opleiding te behalen.

De diploma-eis bestaat uit de volgende onderdelen:

- de beroepsspecifieke kerntaken;
 - de keuzedelen;
 - de generieke onderdelen (talen en rekenen);
 - loopbaan en burgerschap;
 - de beroepspraktijkvorming (BPV);
 - eventuele beroepsvereisten, indien deze zijn vermeld in het kwalificatiedossier.

6.1 Wettelijke beroepsvereisten en branchevereisten

Bij sommige beroepsopleidingen gelden aanvullende wettelijke beroepsvereisten en/of branchevereisten. Deze wettelijke beroepsvereisten en branchevereisten tellen mee voor het behalen van het diploma en worden vermeld op het diploma en het resultatenoverzicht.

Als dit voor jouw opleiding van toepassing is, ontvang je hierover nadere informatie van je studieloopbaanbegeleider.

6.2 Cum Laude afstuderen

Wanneer je zeer goed presteert, kun je in aanmerking komen voor een 'cum laude'-aantekening op je diploma. Deze aantekening is een erkenning voor uitzonderlijke prestaties en kan van toegevoegde waarde zijn bij het solliciteren.

Om in aanmerking te komen voor het diploma met de aantekening cum laude, moet je voldoen aan de voorwaarden die zijn opgenomen in het examenreglement. Het examenreglement is te vinden op de pagina met belangrijke documenten op [de website](#) van Techniek College Rotterdam.

7 Meer informatie over examens

Tijdens de opleiding laat je met examens zien dat je de benodigde kennis, vaardigheden en beroepshouding beheerst. De examens zijn gebaseerd op de leerdoelen en het kwalificatiedossier van de opleiding.

Je wordt op verschillende manieren getoetst, bijvoorbeeld met praktijkexamens, opdrachten, theorie toetsen en presentaties. De examens sluiten zoveel mogelijk aan bij de beroepspraktijk.

Vooraf ontvang je duidelijke informatie over de inhoud, de vorm en de beoordeling van de examens. De beoordelingen worden zorgvuldig en volgens vastgestelde afspraken uitgevoerd door bevoegde examinatoren.

7.1 Aangepaste examinering

Heb je bij examinering aanpassingen nodig, dan kun je hiervoor een verzoek laten indienen bij de examencommissie. Je studieloopbaanbegeleider kan je hierbij helpen.

Tijdens de intake wordt geïnterviewd of er mogelijk behoefte is aan aangepaste examinering. Het kan echter ook zijn dat deze behoefte pas ontstaat of duidelijk wordt nadat de opleiding is gestart.

Wanneer hier aanleiding toe is, dient de contactpersoon van het begeleidingsteam namens jou een onderbouwd verzoek tot aangepaste examinering in bij de examencommissie.

De examencommissie beoordeelt het verzoek en beslist of je recht hebt op aangepaste examinering en welke aanpassingen worden toegekend. De examencommissie beoordeelt het verzoek en beslist of je recht hebt op aangepaste examinering en welke aanpassingen worden toegekend.

7.2 Vrijstellingen

Vrijstellingen kunnen worden aangevraagd bij de examencommissie. Je studieloopbaanbegeleider kan je informeren over de mogelijkheden en je begeleiden bij het indienen van een aanvraag.

7.3 Examenplan en diplomavereisten

In het examenplan staat hoe de examinering binnen jouw opleiding is ingericht en wat je moet afronden om je diploma te behalen.

In het examenplan is opgenomen:

- welke examenonderdelen en examens er zijn;
- in welke vorm de examens worden afgenomen en waar (op school of in de praktijk);
- hoe de beoordeling plaatsvindt en wanneer een resultaat voldoende is;
- aan welke voorwaarden je moet voldoen om te slagen voor een diploma of certificaat;
- wanneer de examens worden afgenomen.

7.3.1 Kerntaken

Alle kerntaken moeten zijn afgesloten met minimaal het cijfer 5,5 of met het oordeel 'voldoende'. Indien dit in het examenplan is vastgelegd, geldt hetzelfde ook voor de onderliggende werkprocessen.

7.3.2 Keuzedelen

Voor de keuzedelen gelden de volgende diplomavereisten:

- je gemiddelde cijfer voor alle keuzedelen samen is minimaal een 6;
- voor minimaal de helft van je keuzedelen heb je een 6 of hoger;
- geen enkel keuzedeel mag lager zijn dan een 4;
- alle keuzedelen tellen even zwaar mee (de omvang van een keuzedeel maakt niet uit);
- je moet voldoen aan het verplichte aantal studiebelastingsuren voor keuzedelen, zoals beschreven in het examenplan.

7.3.3 Nederlands, Engels en rekenen

De slaag- en zakregeling voor de generieke examens is afhankelijk van het uitstroomniveau van de opleiding. In het examenplan staat welk uitstroomniveau voor jou van toepassing is.

Voor Nederlands geldt het volgende per uitstroomniveau:

- uitstroomniveau 2: Nederlands op niveau 2F;
- uitstroomniveau 3: Nederlands op niveau 2F;
- uitstroomniveau 4: Nederlands op niveau 3F.

Voor Nederlands geldt in alle gevallen:

- lezen en luisteren worden geëxamineerd met een centraal examen;
- spreken, gesprekken voeren en schrijven worden geëxamineerd met een instellingsexamen.

Voor Engels geldt:

- uitstroomniveau 4: Engels op niveau B1/A2.

Voor rekenen geldt het volgende per uitstroomniveau:

- uitstroomniveau 2: mbo-rekenniveau 2;
- uitstroomniveau 3: mbo-rekenniveau 3;
- uitstroomniveau 4: mbo-rekenniveau 4.

De slaag- en zakregeling voor Nederlands, Engels en rekenen is vastgelegd in het examenplan en is afhankelijk van het uitstroomniveau.

7.3.4 Loopbaan en burgerschap

Voor loopbaan en burgerschap moeten de eindresultaten 'voldaan' zijn.

7.3.5 Beroepspraktijkvorming

Voor de beroepspraktijkvorming (BPV) moet het eindresultaat 'voldoende' zijn.

7.3.6 Beroepsvereisten

Indien in het kwalificatiedossier wettelijke beroepsvereisten zijn opgenomen, moet aan deze wettelijke beroepsvereisten worden voldaan.

7.4 Aanvullende toelichting

- De afronding van loopbaan, burgerschap en van de beroepspraktijkvorming wordt vastgesteld met een verklaring.
- De cijfers voor Nederlands, Engels en rekenen worden vermeld op de resultatenlijst bij het diploma. Alle onderdelen van een examen moeten op hetzelfde uitstroomniveau worden afgelegd.
- Examinering op een hoger uitstroomniveau voor Nederlands, Engels of rekenen is alleen mogelijk na toestemming van de examencommissie.
- Afwijkingen van dit examenplan zijn alleen mogelijk na afstemming met de examencommissie.

7.5 Legitimatieplicht

Om deel te nemen aan een examen moet je een landelijk erkend legitimatiebewijs kunnen tonen. Als legitimatiebewijs zijn uitsluitend toegestaan:

- een paspoort;
- een identiteitskaart;
- een verblijfsvergunning;
- een rijbewijs.

Een schoolpas is geen landelijk erkend legitimatiebewijs en geeft geen toegang tot het examen. Ook een kopie van een legitimatiebewijs wordt niet geaccepteerd.

7.6 Fraude en onregelmatigheden

Wanneer een examinerator of surveillant tijdens of na het examen vaststelt dat er sprake is van een onregelmatigheid, word je hiervan direct op de hoogte gesteld.

De examencommissie kan maatregelen treffen wanneer je fraudeert of betrokken bent bij een onregelmatigheid.

7.7 Uitslagregels

Binnen 20 werkdagen na afname van het examen stelt de examencommissie de resultaten vast en worden deze bekendgemaakt. De resultaten worden gepubliceerd in Eduarte en zijn zichtbaar in de Eduarte-studentenapp.

Voor de centraal georganiseerde examens Nederlands en Engels en voor het instellingsexamen rekenen kan de uitslagtermijn langer zijn dan 20 werkdagen, omdat wij hiervoor afhankelijk zijn van het Centrum voor Toetsing en Examinering en de landelijke Coöperatie Examens MBO.

7.8 Examengelegenheden en herkansingen

Voor ieder examen heb je recht op twee examengelegenheden. De tweede gelegenheid is bedoeld wanneer je een onvoldoende hebt behaald, wanneer je de eerste gelegenheid hebt gemist of wanneer je je resultaat wilt verbeteren.

Wanneer je beide examengelegenheden hebt benut en een extra examengelegenheden wilt aanvragen, dien je een schriftelijk verzoek in bij de examencommissie. Je studieloopbaanbegeleider kan je ondersteunen bij het indienen van dit verzoek. In het verzoek licht je toe waarom je een extra gelegenheid nodig hebt. Het onderwijsteam brengt hierover advies uit. De examencommissie beslist of een extra gelegenheid wordt toegekend.

Een derde examengelegenheden kan alleen worden toegekend nadat je het volledige onderwijsprogramma hebt gevolgd en alle overige examens hebt afgelegd.

7.9 Inzagerecht

Na bekendmaking van het examenresultaat kun je schriftelijk inzage aanvragen bij de examencommissie. Je krijgt inzage in je antwoorden, het antwoordmodel en de aantekeningen van de beoordelaar.

7.10 Extraneus

Wanneer je aan het einde van je opleiding nog niet alle examenonderdelen hebt behaald, kan je inschrijving tijdelijk worden verlengd. Je blijft dan als student ingeschreven en volgt in die periode nog onderwijs. Voor deze verlenging betaal je les- of cursusgeld.

Wanneer je alleen nog één of enkele examens moet afleggen en geen onderwijs meer hoeft te volgen, kun je worden ingeschreven als extraneus. Als extraneus volg je geen onderwijs meer, maar neem je uitsluitend deel aan de examens die je nog moet afronden. Voor deze examens betaal je een bedrag per examen.

7.11 Examencommissie

De examencommissie stelt vast of je aan alle voorwaarden voor diplomering hebt voldaan. Wanneer je examendossier compleet is en je voldoet aan de diploma-eisen, stelt de examencommissie het diploma en de resultatenlijst vast. Je ondertekent deze documenten tijdens de diploma-uitreiking.

De examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van examinering en diplomering. Zij houdt toezicht op de uitvoering van de examens, stelt de examenresultaten vast en behandelt onder andere verzoeken voor vrijstellingen.

Op het [Studentenportaal van Techniek College Rotterdam](#) vind je het e-mailadres van jouw examencommissie.

Vaststellingen

Versie	Vastgesteld door	Datum
1	R. Poppeliers	09-07-2026